

din cite am ascultat, cu cântăreți ca Doina Stănescu și Cornel Constantiniu, ne-a prezentat, mai degrabă, un *concert* decît un *spectacol* de revistă.

★

Ar mai fi de făcut unele observații în legătură cu profesionalismul participanților la concurs. Regulamentul de funcționare a fost, în ediția aceasta a „Cîntării României”, destul de *concesiv* în această privință. „Cîntarea României”, festival continuu — ferment continuu al înzestrărilor artistice ale poporului nostru — va asigura, sînt convins, pe viitor, și condițiile unei continue creșteri calitative a măiestriei slujitorilor artelor noastre.

Brigăzile artistice

■ AUREL
STORIN

Departajare „la fotografie”

Sigur că faza interjudețeană a Festivalului național „Cîntarea României” a adus pe scenă numai acele colective artistice care au satisfăcut exigențele etapelor anterioare. A fost un proces continuu de selecție valorică, ce a culminat cu desfășurarea finalelor de la București.

Ceea ce m-a impresionat, însă, ca membru într-unul dintre cele trei jurii interjudețene pentru brigăzi artistice, formații de estradă, de satiră, de umor, orchestre și soliști de muzică ușoară, este sentimentul creșterii nivelului *general* de înțelegere, de abordare și de interpretare a genului, de către artiștii amatori. Pot să mărturisesc, acum, că numai necesitatea de a respecta întocmai regulamentul concursului m-a făcut să optez pentru calificarea în finală a unei singure brigăzi artistice pentru fiecare zonă, cu senzația că celelalte două sau trei, care nu s-au putut califica, se află atît de aproape, încît ar fi trebuit să se departajeze, cum ar spune Vintilă Ornaru. „La fotografie”. Știu că multe asemenea „dificultăți” de selecție au intervenit și în fazele județene. Concursul este, desigur, concurs, și poate că nici juriile nu sînt constituite, încă, din creiere electronice. Nu pot să garantez că n-au mai fost, pe ici, pe colo, unele scăpări din vedere.

Ceea ce nu a putut scăpa, însă, atenției noastre este semnificația faptului că mișcarea artistică de amatori a anului 1977 poartă amprenta unui entuziasm filtrat prin conștiința matură a rolului, a locului și a răspunderii sale în societatea noastră contemporană. Am văzut, de pildă, o brigadă în care simțeați de la prima apariție, de la înția replică, forța, optimismul, intransigența unui mare colectiv muncitoresc: brigada artistică a Întreprinderii de autoturisme „Dacia” din Pitești. Cuvîntul, cîntecul, mișcarea, totul contribuie aici la impresia de vigoare, de cîntărire lucidă și responsabilă a lipsurilor, de încredere în viitor. Îmi amintesc că acolo, la Pitești, unde cam bombăneam împotriva organizatorilor că nu se poate face satiră și umor pe o scenă atît de mică și de întunecoasă, cînd a apărut brigada artistică a Întreprinderii de autoturisme s-a făcut, parcă, dintr-odată, lumină, și nici scena nu mi s-a mai părut a fi atît de mică pe cît era în realitate.

Am văzut multe colective artistice care s-au distins prin *autenticitate*. De fapt, dacă mă gîndesc bine, în materie de umor, a fi autentic este o condiție esențială pentru „a fi”. Aici, dacă nu ești autentic — n-ai umor. Cale de mijloc, cum s-ar spune, nu există. Ceea ce a imprimat, însă, autenticității artiștilor amatori unele trăsături inedite a fost căutarea unor mijloace de expresie *originale*, care să pună cit mai deplin în valoare intenția satirică, gîndul de spirit, cuvîntul de haz. Aceste trăsături le-am întîlnit, bogat reprezentate, în programul brigăzii artistice a cooperativei meșteșugărești „Artă și precizie” din București. Brigada funcționează, într-adevăr, ca un ceasornic, este „lucrată” cu minuțiozitate de filigran. Și, tot în acest context, mi-a rămas în memorie formația de satiră și umor a Palatului culturii din Pitești — de fapt, trei actori amatori, care compun o galerie nesfîrșită de tipuri și de personaje, legate printr-un pretext inteligent și original.

Nu mi-am putut ascunde, pe parcursul fazei interjudețene, bucuria de a asista la unele spectacole de estradă de cel mai bun nivel. Nu mai constituie, cred, un secret faptul că acest fel de spectacole „ușoare” se realizează foarte greu; ele presupun o îmbinare armonioasă între arte atît de diferite și, uneori, atît de dificil de armonizat în personalitatea unui singur interpret, cum sînt teatrul, muzica, dansul. Am aplaudat, de aceea, cu deplină satisfacție, munca depusă de compozitorul Horia Moculescu, cel care a reușit, cu artiștii amatori ai Casei de cultură a sindicatelor din Rîmnicu Vilcea, performanța unui spectacol inteligent, spiritual, de înaltă ținută muzicală. Și, de asemenea, am stăruit îndelung cu aplauzele la spectacolul de estradă al I.A.S. Ograda-Jalomița, care și-a cucerit galonul de onoare al unor interpretări pline de sevă și de savoare comică. După cum nu pot să nu remarc faptul că dorința unor colective de estradă de a face „ca la -Tănase-” a eșu-

at, în primul rând pentru că e greu, și în al doilea pentru că nu aceasta este menirea lor. Dar rezultatele excelente ale celor mai multe dintre formațiile de estradă ale amatorilor au compensat pe deplin intenția eronată și grandomană a unor instructori prea grăbiți să urce culmile cu ascensorul, într-un gen în care, de obicei, se circulă pe scări...

Aceste câteva aspecte, pe care ie-am cules dintr-o entuziasmată întrecere artistică, au sporit încrederea mea în vigoarea mereu crescândă cu care artiștii amatori își asumă responsabilitatea unor spectacole atât de iubite de public, cum sînt cele ale brigăzilor artistice, ale estradelor, ale formațiilor de satiră și umor.

TEATRUL DE PĂPUȘI

Păpușarii profesioniști

■ VALERIA
DUCEA

În „limitele
nelimitate” ale
genului

În arta păpușarilor, unde mintea e îndemnată să scornească tot felul de minuni, surprizele, neprevăzutul, fac parte, nemijlocit, din legile (necrise) ale muncii. Juriul chemat să decidă asupra celor mai bune dintre cele unsprezece manifestări de artă păpușărească (zece spectacole și un recital) a avut norocul să verifice din plin acest banal adevăr.

După ce, timp de patru zile, s-au perindat zece dintre spectacolele propuse pentru marea întrecere din Capitală, după ce fiecare dintre membrii juriului își și făcuse, în minte sau pe carnetul cu note, un clasament, ultima echipă care se prezintă în concurs — artiștii păpușari de la secția română a Teatrului de păpuși din Tg. Mureș, cu *Pui de om* de Victor Eftimiu — dă peste cap toată ordinea, abia înjghebată, a palmaresului.

Două ar fi, după mine (poate, și după alții), motivele care au înfăptuit, precum în basme, minunea trecerii celor din urmă pe locul cel dintîi. Unu: apa vie, limpede și curată, a textului lui Victor Eftimiu, din care păpușarii din Tg. Mureș au băut cu încredere. Am scris, de multe ori, și nu voi oboși să scriu, ce influență poate avea asupra tinerilor spectatori și conținutul, dar, mai ales, forma, calitatea literară a unei scrieri destinate copiilor. Și în etapa finală, ca și în etapele interjudețene, au fost lucrări meritoase, încercări îndrăznețe din punct de vedere te-

matic. Tema eroică, tema educării în spirit patriotic, a predominat, așa cum era și firesc, și în marea întrecere a păpușarilor. Odată cu calitățile, cu ideile valoroase, cu inițiativele ce trezeau atenție și stimă, s-au putut observa, însă, și slăbiciunile și dificultățile (marile dificultăți), în prelucrarea artistică a acestei teme. S-au receptat în chip neplăcut superficialitatea și neglijențele în transmiterea unor noțiuni de istorie veche sau contemporană, multe dintre ele inaccesibile capacității reale de înțelegere a copiilor; contemporaneizări forțate, arbitrar, ilogice, uneori; limbajul inadecvat — fie prea abstract și prea pretențios, fie prea sărac, simplificat pînă la simplism, împins pînă la vulgarizări. *Pui de om* a avut darul de a aduce în finalul competiției pilda generoasă a unei literaturi cu vibrație eroică, destinată celor mai mici dintre cei mici, caracterizată prin puritate, cu absolut tot ce-i trebuie pentru a cuceri total inimile acestora (și ale noastre): poezie și umor, lirism și satiră, morală, mesaj patriotic, remarcabile prin claritate, prin forță de convingere.

Doi: transplantul pe trunchiul viguros al artei tradiționale păpușărești a unor mijloace de teatralitate modernă, specifice genului. *Specific păpușăresc*, deci! Ei, da! Și acum, ca și în alte dăți, victoria a fost a celor care și-au încadrat jocul minții și al imaginației creatoare în „limitele nelimitate” ale genului, a celor care n-au încercat să epateze, încalcînd (cu mai multă sau mai puțină pricepere) granițele *altor arte*, utilizînd în mod arbitrar, insuficient asimilate, mijloacele acestora.

★

● *Pui de om* a cucerit prin candoare și sinceritate, prin farmecul naiv (nu lipsit de rafinament) al mijloacelor de inspirație folclorică. Semnat de Maria Mierluț, spectacolul s-a impus prin dinamismul și prin vigoarea acțiunii, prin inefabila poezie a naturii și a mediului rural, prin umorul robust al situațiilor de la Curte, prin prezența puternică și sugestivă a eroului, admirabil mînuit și interpretat de Eugenia Ciovlăuș. Memorabile, seva populară, expresivitatea, exemplara simplitate, cu care au fost imaginate contrastul dintre cele două lumi adverse — a oamenilor